

LEKTIER- KONFLIKTSTOF, SAMARBEJDSVILLIGHED ELLER DE PRIVILEGEREDE FORÆLDRES FORTRIN?

VIBE LARSEN, FORSKER OG FAGLIG LEDER AF FORSKNINGSPROGRAMMET DIVERSITET OG SOCIAL INNOVATION, PROFESSIONSHØJSKOLEN UCC

Artiklen diskuterer betydningen af forældres involvering i deres børns skolegang. Umiddelbart lyder det velkendte råd om at læse 15 min. hver dag med sit barn relevant og uproblematisk. Men når det lægges til stadig større krav om forældreinvolvering som lektielæsning, forældredeltagelse og engagement i børns skolegang kan det være udtryk for en tendens, der afspejler at grænsen mellem skole og hjem er flydende. Måske for flydende, vil nogen hævde, andre vil se det som en udvikling i rigtig retning, og nogle vil forsvare det som en naturlig del af skolens virke. Artiklens ambition er derfor at diskutere betydningen af forældreinvolvering ud fra forskellige perspektiver

Ved den seneste samtale på skolen blev det klart for Annas forældre, at de skulle være mere opmærksomme på at få læst de anbefalede 15 min. med deres datter hver dag. De kendte godt til anbefalingerne og havde fint kunnet bruge dem, da deres ældste søn gik i 3. klasse. På en måde havde de fået en god vane med at hjælpe deres børn, når det faglige blev for svært for dem i skolen. Dengang havde det faktisk været sjovt at have denne opgave sammen. Annas storebror var klart blevet bedre til at læse i de to år, hvor de praktiserede ekstra læsning hjemme. Men med Anna var det anderledes. Hun gad ikke, havde svært ved det, og forældrene vidste ikke, hvordan de skulle tackle det. Det var dog klart, at der måtte gøres en indsats, hvis Anna ikke skulle blive ved med at være en af dem, der ikke kunne

læse, i klassen. Deres erfaring sagde dem, at forældre bør involvere sig i deres børns skolegang. Ekstra undervisning var ikke kun et skoleanliggende, men også et anliggende for forældre. De måtte hjem og lægge en plan. Skolen var dog efter folkeskolereformen begyndt at have mere fokus på, at børnene primært skulle læse, medens de var i skole, men fra broderen vidste de, at forældreindsatser kunne have en stor betydning for børns faglige udvikling.

Med afsæt i ovenstående fortælling er det ikke hensigten her at bedømme, hvorvidt Annas forældre eller lærere handler korrekt, når de involverer sig. Derimod er det hensigten at diskutere og undersøge, hvad det betyder, og hvorfor nogle forældre mere end andre påtager sig ekstra lektielæsning. Med andre ord de udfordringer, der opstår mellem gode hensigter om et godt skole-hjem-samarbejde, forestillinger om sammenhængen mellem forældres lektiehjælp og deres børns læring. Derudover vil jeg i artiklen diskutere en formodet tendens til, at særligt mellemlagets forældre anser egen investering i deres børns uddannelse som væsentlig. Investering skal her forstås som den støtte og det engagement forældre lægger i deres børns læring og læreprocesser i relation til skolen. Her kunne læsning være et udmærket eksempel. Artiklen diskuterer, hvordan udviklingen i opfattelser af skole-hjem-samarbejdet igennem de sidste årtier har haft betydning for dominerende forståelser af forældres involvering i deres børns faglige udvikling, samt hvad forskningen viser om denne betydning af forældre involvering.

Diskussionen er ikke mindre væsentlig i en tid, hvor man med folkeskolereformen diskuterer obligatoriske lektiecaféer samtidig med en tydeliggørelse

af forældresamarbejds betydning. Dertil kommer, at nogle forældregrupper ser ud til at øge investeringen i deres børns skolepræstationer, fordi de ser det som en del af forældreopgaven og en nødvendighed underordnet ny skolereform. Samtidig ser det ud til, at flere forældre end tidligere benytter sig af privat lektiehjælp til deres børn for at undgå, at deres børn lider faglige nederlag (Politiken, 2014). Det rejser en diskussion om, hvorvidt Annas forældre gør det, de skal gøre, eller om de indgår i den moderne fortælling om de rigtige forældre. Man kunne forestille sig en række videre scenarier på baggrund af Annas forældres handling. Et scenarie, hvor Annas forældre får stor anerkendelse fra skolen og Annas lærer, hvor de bliver betragtede som engagerede og ansvarlige forældre, et andet scenarie, hvor Annas forældre har så meget held med læsningen og de måder, de benytter sig af, at de føler sig klædt godt på til at blande sig i Annas læreres arbejde. Dermed skubber de til grænsen mellem lærerens og forældrenes rolle. Et tredje scenarie, hvor det bliver en sur pligt for forældrene, som ender i et tidskrævende projekt, konflikter og en Anna, der mister enhver motivation.

Samtidig ser det ud til, at flere forældre end tidligere benytter sig af privat lektiehjælp til deres børn for at undgå, at deres børn lider faglige nederlag.

Man kunne derfor mere generelt fristes til at spørge, hvorfra forestillingen og idéen om, at forældre skal hjælpe deres børn med lektielæsning, egentlig kommer i en dansk skolekontekst? I udgangspunktet går alle børn jo i en skole med masser af professionel hjælp fra netop de faggrupper, som er bedst uddannet til at lære børn at læse, regne og samarbejde osv. Så hvorfor denne optagethed af forældredeltagelse fra flere aktører? Man kunne måske ligefrem vove den påstand, at der er skabt en politisk opfattelse samt en skolekultur og forståelse hos nogle forældre om det nødvendige i et supplement hjemmefra, hvis børnene skal klare sig godt i skolen og videre frem. Der kan altså ligge en naturlighed i forældresamarbejdet, som vi alle rammes af og er med til at producere og reproducere, uden at vi er klar over det. For at underbygge dette anlægges der i det følgende et historisk perspektiv. Med andre ord hvordan Annas forældres handling kan ses som et udtryk for en historisk og samfundsmæssig udvikling.

Samfundsmæssige forestillinger om forældreinddragelse

I Danmark har der været en lang tradition for, at skole og hjem samarbejdede om børnenes skolegang. Gennem flere årtier er det blevet praktiseret af forældre og lærere. Men også andre betydningsfulde aktører har haft indflydelse på udformningen såsom politikere, interesseorganisationer og skolens ledelse. Siden 1974 har det været skrevet ind i folkeskolelovens formålsparagraf, at skole-hjem-samarbejdet var en del af skolens opgave. Man ønskede uddannelsespolitisk at give forældre mulighed for at blive inddraget og involveret i deres børns skolegang i højere grad, end det havde været muligt tidligere. Mange har set dette som en del af en demokratisk samfundsudvikling og åbning af skolen fra 60'erne og frem. Men i 80'erne og frem vandt andre politiske intentioner frem. En intention var en markedspolitisk strategi, hvor forældre fik flere og flere valgmuligheder, hvilket skabte muligheden for at handle som forbruger, fx det frie skolevalg, deltagelse i bestyrelser m.m., som blev understøttet af lovgivningen. Det markedspolitiske perspektiv betød også en større individualisering, hvor forældre i højere grad kunne træffe beslutninger ud fra, hvad der var godt for deres egne børn mere end for skolen, klassen eller børnefællesskabet. Det hang sammen med et samtidigt øget fokus på ansvar for egen læring. En tendens, der aktuelt peger i denne retning, er det faktum, at børn i dag oftere flytter til en anden skole end tidligere. Tit med en begrundelse om, at de ikke lærte nok på den skole, de kom fra, eller ikke følte sig tilpas i klassen. Dette samtidig med en anden intention, som kom fra interesseorganisationerne, men også fra politisk side, nemlig idéen om, at jo mere forældresamarbejde jo bedre. Ofte blev det begrundet med at skole-hjem-samarbejde havde betydning for børns læreprocesser og blev talt frem som nødvendigt og altid positivt (Nordahl, 2003; KL, 2011). Men det viste sig mere at være en forestilling end en antagelse, man kunne forskningsunderbygge.

Men det selvfølgelig i et skole-hjem-samarbejde betyder blot, at det er blevet en kultur og dermed naturliggjort, ikke at indholdet eller grænserne mellem skole og hjem er fastlagt og afklaret af de involverede parter.

Hanne Knudsen peger i sin afhandling på, at der gennem tiden har været tale om flere diskurser og

dermed opfattelser af hvad skole-hjem-samarbejdets formål var. Før 50'erne var det en pligt, i 50'erne en opbakning til skolen, i 70'erne en deltagelse, i 80'erne blev forældrene anset som brugere og forbrugere af skolen, og aktuelt er der en fokusering på forældrenes ansvar (Knudsen 2008). Der er fx gennem de sidste 10 år udviklet forskellige nye samarbejdsflader, og særligt siden 2000 er der sket en ændring, og der er en øget ambition med samarbejdet i form af elevplaner, familieklasser, forældrekontrakter, skole-hjem-vejledere, samarbejdsspil, forskellige sociale arrangementer i og uden for klassen (Knudsen 2008). Med andre ord er der sket en større ansvarliggørelse og involvering af forældrene, som kan forstås som en videreudvikling af de første, mere demokratiske intentioner til en større individualisering, hvilket nogle forældre tager til sig.

Andre forskningsresultater viser, at skole-hjem-samarbejdet gennem tiden er blevet etableret som en selvfølghed fx ved at pege på, at skole-hjem-samarbejdet er ret ens og identisk på tværs af forskellige geografiske lokalområdet. Det er nemlig

stort set samme model, der benyttes i forhold til antal skole-hjem-samtaler, forældremøder m.m., hvilket kan underbygge denne selvfølghed (Dannesboe, 2012 og 2012b). Derudover er det svært at forestille sig en skole i Danmark uden forældresamarbejde, hvilket medfører, at man både politisk og gennem skolen og forældrene opretholder denne kulturelle. Men det selvfølghede i et skole-hjem-samarbejde betyder blot, at det er blevet en kultur og dermed naturliggjort, ikke at indholdet eller grænserne mellem skole og hjem er fastlagt og afklaret af de involverede parter.

Forældres engagement – fra overengageret til underrepræsenteret

Selvfølgheder i forældresamarbejdet og forældres rolle i forhold til at understøtte deres børns læring i skolen kan være med til at skabe kategorier, hvor forældrenes deltagelse enten anerkendes eller modsat miskendes som manglende deltagelse eller forkert deltagelse. Det væsentlige her er, at kategorierne ikke nødvendigvis er skabt af skolens professionelle,

af politikerne alene, men lige så vel af forældrene selv gennem tiden og gennem opfattelser af den gode forælder, den ansvarlige forælder, den forælder der bakker op om lærernes arbejde m.m. Den type kategoriseringer skaber forskellige muligheder for, hvilke roller man kan påtage sig eller tildeles som forældre. Satireprogrammet "I Hegnet" med Lisbeth Wulff og Ditte Hansen tager netop fat i den problematik, at forældre både skabes af tiden og samfundet, men også selv er medskabende i fremstillingen af den "perfekte forælderrolle" i form af fx Emil C.s mor, der altid har bagt kage til forældremødet og engagerer sig lidt for meget i sin søn.

Annas forældres involvering i Annas faglige udvikling og skolepræstationer kan altså forstås på baggrund af disse vilkår og denne udvikling, samtidig med at de selv er medproducerende sociale aktører.

Men det efterlader stadig et spørgsmål om, hvad forældres involvering og deltagelse gør ved skolen, børnene og familien.

Det kan være svært entydigt at pege på, at læselektier eller andre lektier har en effekt på læsningen eller læringen generelt, og at det ikke skyldes andre faktorer eller sammenfaldet af flere faktorer.

Forskningen er delt. En del af forskningen, ofte den mere kvantitative og målbare forskning, mener, at forældres støtte og deltagelse i deres børns læring i hjemmet og som supplement til skolen har en effekt (CCL, 2009; Desforges, 2003; KL, 2013; OECD, 2012). Problemet er, at det er svært entydigt at måle disse effekter, og det indebærer en usikkerhed i forhold til andre faktors betydning. Derudover viser disse resultater ikke, hvad forældreinvolvering betyder for hverdagen eller relationerne mellem barn og forældre eller mellem skole og hjem. Det kan den kvalitative forskning sige mere om. Her peger forskningen på, at familieliv og familiers hverdag præges af forældrenes

engagement i barnets skolepræstationer. Både godt og skidt. Fx er det at forældre involverer sig i deres børns faglige udvikling ofte tidskrævende og udgør en stor del af familiens tid sammen og giver samtidig anledning til forskellige konflikter mellem barn og voksne, men også de voksne imellem. Det kan få betydning for forældrenes måde at forstå sig selv på og deres opgaver i relation til skolen og grænsen mellem skole og hjem. Det fremhæves derudover, at samarbejdet fylder meget både hos forældre og lærere, og det kan gøre det svært at afgrænse lærerens arbejde eller legitimere lærerens position i forhold til forældrene. Forældrene bliver måske langsomt selv til en slags "lærer" og tror til tider mere på deres egne evner til at bringe deres børn videre på et højere fagligt niveau, end de tror på lærerens faglige evner til at hjælpe deres børn med at blive fagligt dygtige (Knudsen, 2008).

Lektier

Det kan være svært entydigt at pege på, at læselektier eller andre lektier har en effekt på læsningen eller læringen generelt, og at det ikke skyldes andre faktorer eller sammenfaldet af flere faktorer. Alligevel opfordres forældre til at tage del i deres børns læreprocesser omkring læsning med en almen opfattelse af, at det er godt.

Men det er ikke kun i skolen, at forældre opfordres til at tage del i deres barns læring. På hjemmesiden frilæsning.dk kan man således blive informeret om, hvordan man som forældre kan støtte sit barns læsning. Selvom dele af den internationale kvantitative forskning peger på, at elevers hjemmearbejde og forældrenes støtte har en effekt, så er der stadig en vis usikkerhed i resultaterne. I en national kontekst er der meget få undersøgelser, der viser sammenhængen. Flemming B. Olsens ph.d.-afhandling om lektielæsnings betydning for gymnasieelevers læreprocesser fra 2010, et nyere speciale af Adam Valeur Hansen udgør sammen med SFI's rapport Lærere, undervisning og elevpræstationer fra 2014 det mest aktuelle materiale. Her peger særligt SFI's rapport på, at lektielæsning ikke ser ud til at have den store betydning, særligt ikke for de børn, der kommer fra gode socioøkonomiske forhold (Hansen, 2003; Olsen, 2010; SFI, 2014). Derimod kan lektierne i højere grad risikere at demotivere børnene. Samtidig tyder meget på, at lektier ofte er det, der definerer skole i forældrene, børnene og lærernes forestillinger om, hvad skole er. En lektiefri skole kan således skabe bekymring og debat hos børn og forældre. Modsat behøver lektier ikke at skabe problemer, men kan sandsynligvis give nogle forældre

en ro og en mulighed for at følge med i, hvad der undervises i, og hvad deres børn kan, men det ved vi faktisk ikke. Vi ved heller ikke, hvad det betyder for skolens legitimitet, når forældre får denne indsigt. Skole handler langt hen ad vejen også om, at de, der bruger den, tror på den. Valeur Hansen peger dog på, at hvis elever får lektier, der ikke passer til deres niveau, og som de ikke selv formår at lave hjemme på egen hånd, så producerer det en forventning om, at forældrene involverer sig og hjælper barnet. Fx peger han på, at lektier tit gives i slutningen af en time, hvorved barnet er overladt til sig selv eller til sine forældres mulighed for støtte. I undersøgelsen fortæller flere af de interviewede lærere, at de forventer, at forældrene går ind i opgaven og hjælper barnet. Hermed forstærkes den opfattelse, at skole ikke er nok i sig selv, men kræver forældrenes engagement og hjælp (Hansen, 2009).

Med andre ord er det blevet mere komplekst at sige noget om forældres baggrunde og deres betydning for deres børns skolepræstationer. Alligevel tyder meget på, at mellemlagets forældre er villige til at investere mere i deres børns skolegang og videre uddannelse.

Olsen er sammen med Syddansk Universitet i gang med et projekt, hvor man arbejder med den lektieintegrerede skole, og som aktuelt understøttes af den tankegang, der ligger i folkeskolereformen. Derudover bliver det interessant at følge de obligatoriske lektiecaféers udvikling, form, indhold og frem for alt betydning.

Vi er alle (u)lige

Forskningen viser desuden, at forskellige forældres muligheder for at deltage i skole-hjem-samarbejdet er afhængigt af socioøkonomiske baggrunde, uddannelse, stilling, erfaring med uddannelse og livshistorie. Det fremhæves, at jo højere socialklasse og uddannelse forældrene har, jo mere optaget er de af deres børns skolepræstationer, og jo mere involverer og engagerer de sig. Disse studier konkluderer ligeledes, at uddannelsesbaggrund ofte har stor betydning for, hvordan forældre oplever og praktiserer deres rolle i skole-hjem-samarbejdet. Det betyder, at mellemlagsforældrene typisk er dem, som laver den største investering,

sandsynligvis fordi de ofte får størst udbytte af deres investeringer og selv har positive erfaringer med egen skolegang og uddannelse (Hansen, 2003; SFI, 2014; Lareau, 2000). Den amerikanske sociolog Lareaus studier viser bl.a., at arbejderklassen i mange tilfælde opretholder en mere tydelig grænse mellem hjem og skole end andre sociale klasser (2000). Men de sociologiske studier og betydningen af forældres baggrunde for deres børns uddannelse har i de sidste årtier været udfordret af den diversitet, der præger forældregruppen. Således peger nyere studier på, at forældre, der er immigreret til Danmark, og som ikke nødvendigvis selv har høj uddannelse fra deres hjemland, netop har stort fokus på deres egne børns uddannelse. Formålet var netop, at deres børn skulle uddannes og indgå i en social mobilitetsstrategi. Med andre ord er det blevet mere komplekst at sige noget om forældres baggrunde og deres betydning for deres børns skolepræstationer. Alligevel tyder meget på, at mellemlagets forældre er villige til at investere mere i deres børns skolegang og videre uddannelse (Hansen, 2003; SFI, 2014).

Når forældre ikke ønsker at miste deres skoleprivilegier

Ovenstående peger på, at Annas forældres intentioner om at forbedre Annas læsning og dermed hendes faglige kunnen kan ses som mere end alene et udtryk for den kultur, der præger samarbejdet eller en honorering af de forventninger, der stilles til deres rolle af skolen. I et videre sociologisk perspektiv kan det også

forstås som privilegerede forældres skolestrategier og individuelle investering i deres barns skolegang og præstation. Sociolog og politolog Gitte Sommer Harriets anlægger et klasseperspektiv og argumenterer for, at når skolereformen og heldagskoletanken skal løfte de dårligst præsterende, så er alle forældre ikke lige villige til at indgå i dette samfundsmæssige sociale løft af alle børn. Forældrene vil ganske simpelt ikke risikere, at deres egne børn mister den privilegerede position som dem, der nok skal klare sig godt i skolen og videre i uddannelsessystemet. Hensigten er ellers politisk at skabe bedre vilkår for de børn, som ikke klarer sig så godt, og som ikke tilhører den privilegerede klasse. I yderste konsekvens kan man se heldags-skolen som en omfordeling af de kulturelle privilegier, som mellemlagets forældre har størst adgang til. En omfordeling, der kunne skabe mere lige forhold i uddannelsessystemet, således at uligheden ikke reproduceres (Harriets, 2014). Men denne omfordeling af de privilegeredes skolegang vil den kreative klasse ikke være med til. Deres børn behøver nemlig ikke gå længere tid i skole. Forældrene vil hellere have, at deres børn bibeholder deres fritidsaktiviteter, som på samme måde som skolearbejdet ses af forældrene som en investering i den fremtid, der venter dem og er en del af deres børns kulturelle opdragelse og dannelse.

Derfor fravælger en gruppe af forældrene den slags politiske initiativer og vælger skoler, der kan leve op til de investeringer, forældrene ønsker at gøre i deres børns uddannelse og fremtid.

Vi ved fra forskningen, at forældre-samarbejdet historisk er gået fra en pligt mod en større ansvarliggørelse og en selvfølghed med implicitte forventninger, som produceres af såvel skole som hjem.

Folkeskolereformen og diskussioner om lektiecaféer tydeliggør denne diskussion. Mellemlagsforældrene træffer ikke disse valg, fordi de er onde eller ikke ønsker, at det skal gå mere underprivilegerede børn godt. De undgår folkeskolereformen eller inklusionsdagsordenen, fordi de ikke ønsker at investere egne børn i dette samfundsprojekt. De kan ikke se nødvendigheden i, at deres børn bliver en del af omfordelingen. Deres børn behøver ikke laver lektier ovre i skolen, de kan få al den hjælp, de ønsker, derhjemme og måske bedre hjælp, vil nogle forældre hævde. Harriets argumenterer for, at fokus i for stor udstrækning er på "mit barn" og ikke på de samfundsmæssige forhold. Det er naturligt for denne gruppe af forældre at fremme det hos deres barn, som de selv er gode til, og som har virket for dem i deres sociale position eller sociale opstigning. Derfor kan man heller ikke klandre den kreative klasse for, at de fravælger folkeskolereformen, folkeskolen og heldagskoleidéen (Harriets, 2014). De ønsker dybest set ikke at miste den privilegerede position, de selv har indtaget, fået eller opnået. Derfor går Annas forældre formentlig også hjem og lægger en god plan for Anna.

Afslutning

Annas forældre gør sandsynligvis, som stort set alle forældre gør. De gør det bedste for deres børn. Annas lærere gør, som de fleste lærere gør. De giver deres elever mulighed for at lære mest muligt. Når dette sættes ind i en mere abstrakt og sociologisk diskussion, kan alle disse handlinger forstås som en del af den modsætningsfyldte kompleksitet, som såvel forældre-samarbejde som hjemmearbejde udgør.

Selv om der tales positivt om forældres inddragelse i deres børns læreprocesser i relation til skole, så ved vi fra den nationale forskning meget lidt om, hvor meget lektielæsning hjælper. Vi ved heller ikke meget om, hvad det betyder for familien og relationerne i familien.

Vi ved fra forskningen, at forældresamarbejdet historisk er gået fra en pligt mod en større ansvarliggørelse og en selvfølghed med implicitte forventninger, som

produceres af såvel skole som hjem. Vi ved også, at det ikke er uproblematisk, når forældre involveres, og at det kan have betydning både for familieliv og børnenes motivation. Endelig ved vi, at grænsen mellem skole og hjem ikke er fastlagt, men til enhver tid kan rykkes af ændringer i uddannelsespolitikken, af interesseorganisationer, af forældre og skole. Med andre ord en stor kompleksitet, som på mange måder er modsætningsfyldt. Derfor ved vi heller ikke, hvem Annas forældres planer og intentioner gavner. Med andre ord mangler vi mere viden om betydningen af forskellige forældres involvering, men også af deres forskellige perspektiver på lektielæsning. Derimod er der masser af hverdags erfaringer fra skole og hjem om lektielæsning, samarbejdet mellem skole og hjem omkring lektier, som forskningen kunne beskæftige sig med. Dette blot for at understrege, at erfaringen i det levede skoleliv findes, også selvom forskningen ikke har beskæftiget sig specifikt med netop dette emne i en dansk kontekst. Omvendt betyder det også, at en diskussion af forældres rolle og deres perspektiver på lektielæsning ikke kun skal vente på forskningen, men kunne tages op allerede nu lokalt på skolerne. Det gælder om at turde diskutere det modsætningsfyldte i at være engageret, for engageret og slet ikke engageret som forældre. Det handler dybest set om at diskutere, hvor grænsen skal gå mellem skole og hjem, løbende, uden at grænsen skal fastsættes og bevogtes. Med skolereformen og de nye idealer om, at læring skal sætte sig igennem overalt og foregå hele tiden, også hjemme, er det særligt vigtigt at være opmærksom på, hvad det betyder i en hverdag. Den nye skolereform er ikke entydig, og derfor kan man både finde en forventning om, at skolen skal påtage sig et større ansvar for elevernes læring, samtidig med at der mellem linjerne stadig er en forventning om elevens eget ansvar for egen læring. Dertil kommer, at den nationale skoleforskning aktuelt har peget på, at forældreinvolvering ser ud til at give et større udbytte for børn, når energien bruges på klassen og ikke kun på eget barn. Det er altså i disse modsætninger, en ny diskussion af forældreinvolvering skal tage sit afsæt.

Litteratur

CCL (2009). *A systematic review of literature examining the impact of homework on academic achievement*. Canadian Council on Learning.

Dannesboe, K. I., Kryger, N., Palludan, C., og Ravn, B. (2012).

Hvem sagde samarbejde? Et hverdagslivsstudie af skole-hjem-relationer. Århus Universitetsforlag.

EUROPAS BEDSTE IBOG[®] til indskoling

Scan koden og se
videopræsentationen

Hen over bjerget. Online tekstbog

Af Annette L. Christiansen. Henvender sig til 1. og 2. klasse

En spændende og sjov vej ind i litteraturen og læseforståelsen.

Syv originaltekster lader eleven smage på litteraturen fra skolestart. Teksterne er rigt illustreret og findes i oplæst form der kan supplere elevernes egen læseoplevelse.

Den digitale lærerpakke indeholder det samlede materiale. Se den på hob.systeme.dk.

Hen over bjerget findes også som trykt materiale med en tekstbog og arbejdsbog.

Udgivet af DanskLærerforenings Forlag/Systeme.

bjerget.systeme.dk

Tilskudsberettiget ✓

Se priser og licenser på shop.systeme.dk

Læs systeme.dk | Ring 70 12 11 00 | Skriv systeme@systeme.dk | Deltag lab.systeme.dk

systeme ▶
bedre læring

Dannesboe, K. I. (2012b). Børn mellem skole og hjem. Ph.d.-afhandling. Aarhus Universitet.

Desforges, C., & Abouchaar, A. (2003). *The impact of Parental involvement, Parental Support and Family Education on pupil Achievement and Adjustment. A Literature Review*. Research Report UK. Department for Education and skills.

Hansen, J. E. (2003). Uddannelsessystemerne i sociologisk perspektiv. Hans Reitzels Forlag.

Hansen, A. V. (2010). Lektier og forældre støtte. Unge Pædagoger.

Harriets, G. S. (2014). *Klasse – en introduktion*. Hans Reitzels Forlag.

Knudsen, H. (2008). Har vi en aftale? – magt og ansvar i mødet med folkeskole og familie. *Nyt fra Samfundsvidenskaberne*.

KL (2013). Forældresamarbejde hvad ved vi? Arbejds-papir.

Lareau, A. (2000). *Home Advantage. Social Class and Parental Intervention in Elementary*

Education. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers Inc.

Larsen, Røn, M. m.fl. (2013) Forældresamarbejde og inklusion. Afdækningen af et vidensfelt. UVM.

Nordahl, T. (2003). *Hjem og skole. Hvordan samarbejder man bedre?* Gyldendal Akademisk.

OECD (2012). *PISA: Let's read them a Story! The Parent Factor in Education*. OECD Publishing.

Olsen, B. F. (2010). *Lektiers betydning for gymnasie-elevs læreprocesser*. Ph.d.-afhandling, Syddansk Universitet.

Politiken 2014 26 dec. "Forældre køber lektiehjælp som aldrig før".

SFI (2014), *Lærere, uddannelse og elevpræstationer*.